

Bütçe Haziran'da 7,9 milyar TL açık verdi.

Haziran'da yıllık bazda bütçe harcamaları %43,1 ile hızlı artmıştır. Bütçe gelirlerindeki artış ise %11,4 düzeyinde gerçekleşmiştir. Böylece, geçtiğimiz yılın Haziran ayında 3,2 milyar TL tutarında fazla veren bütçe bu yılın aynı döneminde 7,9 milyar TL açık vererek yılın ilk beş ayının aksine zayıf bir görünüm sergilemiştir.

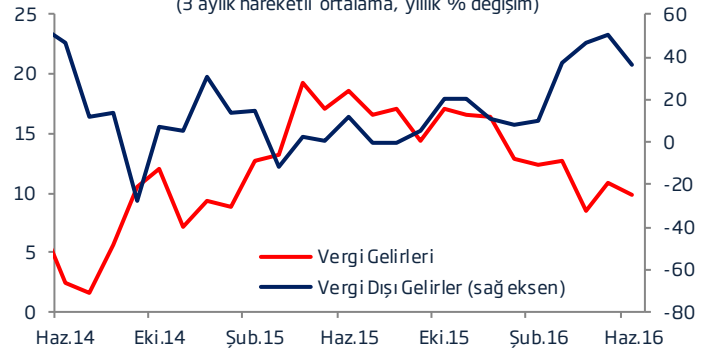
Yılın ilk yarısında ise, bütçe 1,1 milyar TL tutarında fazla kaydederek geçtiğimiz yılın aynı dönemine yakın bir performans sergilemiştir. Öte yandan, faiz dışı fazlanın bu dönemde %9,8 düşmesi dikkat çekmiştir. Buna rağmen faiz dışı fazlanın mevcut seviyesinin yılsonu hedefinin %105'ine tekabül ettiği görülmektedir.

Vergi gelirlerindeki artış Haziran'da yavaşladı.

Mayıs ayında %17 ile hızlı artan vergi gelirleri Haziran'da %9,7 yükselerek bir miktar ivme kaybetmiştir. Toplam bütçe gelirlerinin %75'ini oluşturan vergi gelirlerindeki artışın özellikle özel tüketim vergisi (ÖTV) ile gelir vergisinden destek bulunduğu izlenmektedir. Vergi gelirlerinin %30'undan fazlasını oluşturan ÖTV'den sağlanan gelirler Haziran'da %13,1 oranında artış kaydetmiştir. Bu gelişmede tütün mamulleri ile motorlu taşıtlardan elden edilen ÖTV gelirleri büyük rol oynamıştır. Gelir vergisi de %16,2 oranında yükselerek bütçe dengesine olumlu katkı sağlamıştır. 2016'da ithalde alından KDV gelirlerinin ise geçen seneye kıyasla nispeten yatay seyrettiği izlenmektedir.

Vergi ve Vergi Dışı Bütçe Gelirleri

(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

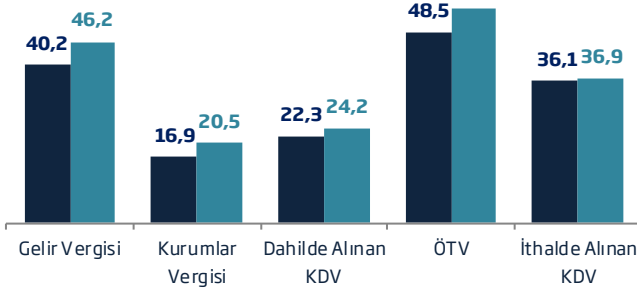
Vergi dışı gelirler bütçeye önemli destek sağladı.

Bütçe gelirlerinin ilk beş aylık dönemde beklentilerin üzerinde bir performans sergilemesinde önemli paya sahip olan vergi dışı gelirlerdeki yükseliş Haziran'da yavaşlamıştır. Bununla birlikte, Ocak-Mayıs döneminde olduğu gibi faizler, paylar ve cezalardan elde edilen gelirler Haziran'da da hızlı artış kaydetmiştir.

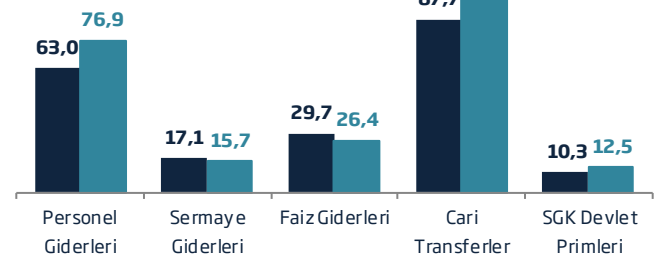
Yılın ilk altı ayı itibarıyla bakıldığında, vergi gelirleri %11,2 artarken, toplam vergi dışı gelirlerdeki büyüme %36,6 düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu güçlü performansta, Merkez Bankası temettü gelirleri, Hazinesinin faiz gelirleri ve özelleştirme gelirleri etkili olmuştur.

Vergi Gelirleri

(milyar TL)

■ Ocak-Haziran 2015
■ Ocak-Haziran 2016**Bütçe Harcamaları**

(milyar TL)

■ Ocak-Haziran 2015
■ Ocak-Haziran 2016**Merkezi Yönetim Bütçesi**

(milyar TL)

	Haziran			Ocak-Haziran			2016 Bütçe	
	2015	2016	% Değişim	2015	2016	% Değişim	Hedefi	Gerç./Hedef (%)
Harcamalar	36,3	52,0	43,1	236,7	273,9	15,7	570,5	48,0
Faiz Harcamaları	1,7	2,2	30,3	29,7	26,4	-11,2	56,0	47,1
Faiz Dışı Harcamalar	34,6	49,8	43,7	206,9	247,5	19,6	514,5	48,1
Gelirler	39,6	44,1	11,4	237,5	275,0	15,8	540,8	50,8
Vergi Gelirleri	30,2	33,2	9,7	194,7	216,6	11,2	459,2	47,2
Diğer Gelirler	9,3	10,9	16,8	42,8	58,4	36,6	81,7	71,6
Bütçe Dengesi	3,2	-7,9	-	0,8	1,1	42,9	-29,7	-
Faiz Dışı Denge	4,9	-5,7	-	30,5	27,5	-9,8	26,3	104,7

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

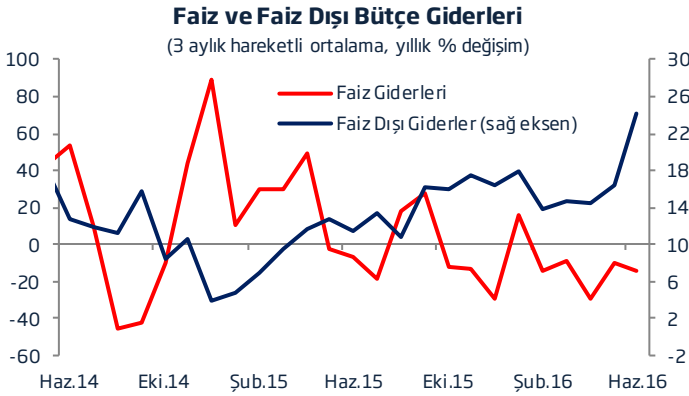
Kaynak: Maliye Bakanlığı, Datastream

Cari transferler ve personel giderlerinde hızlı yükseliş...

Haziran'da bütçe harcamalarında en büyük ağırlığa sahip olan cari transferler yıllık bazda %63 artmıştır. Bu veriyle birlikte asgari ücret artışının giderler üzerinde yarattığı baskı belirginlik kazanmıştır. Bu dönemde %28,4'lük yükselişle personel giderleri cari transferlerin ardından bütçeyi en fazla olumsuz etkileyen ikinci kalem olmuştur.

Beklentiler...

Asgari ücret zammının ve personel ödemelerindeki artışın etkisiyle faiz dışı giderlerde gözlenen sert yükselişe karşın vergi dışı gelirlere sağlanan iyileşme yılın ilk yarısında bütçenin dengeli bir görünüm sunmasına olanak tanımıştır. Zayıf Haziran ayı verisine rağmen yılın ilk atı ayına ilişkin gerçekleşmeler yılsonu bütçe hedeflerine ulaşılmasının mümkün olduğuna işaret etmektedir.

Yılın ilk 6 ayında cari transferler altında yer alan görev zararları kalemi içerisindeki sosyal güvenlik kurumlarına yönelik ödemeler yıllık bazda %32 artmıştır. Sosyal güvenlik kurumlarına Hazine yardımları da %51 ile hızlı genişlemiştir.

Faiz harcamaları Haziran'da yüksek artış gösterse de yılın ilk yarısına ilişkin bütçe görünümüne olumlu katkıda bulunmuştur. 3 aylık hareketli ortalamalara göre faiz harcamalarının yıllık değişiminin Haziran'da da eksi bölgede gerçekleştiği izlenmektedir.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.